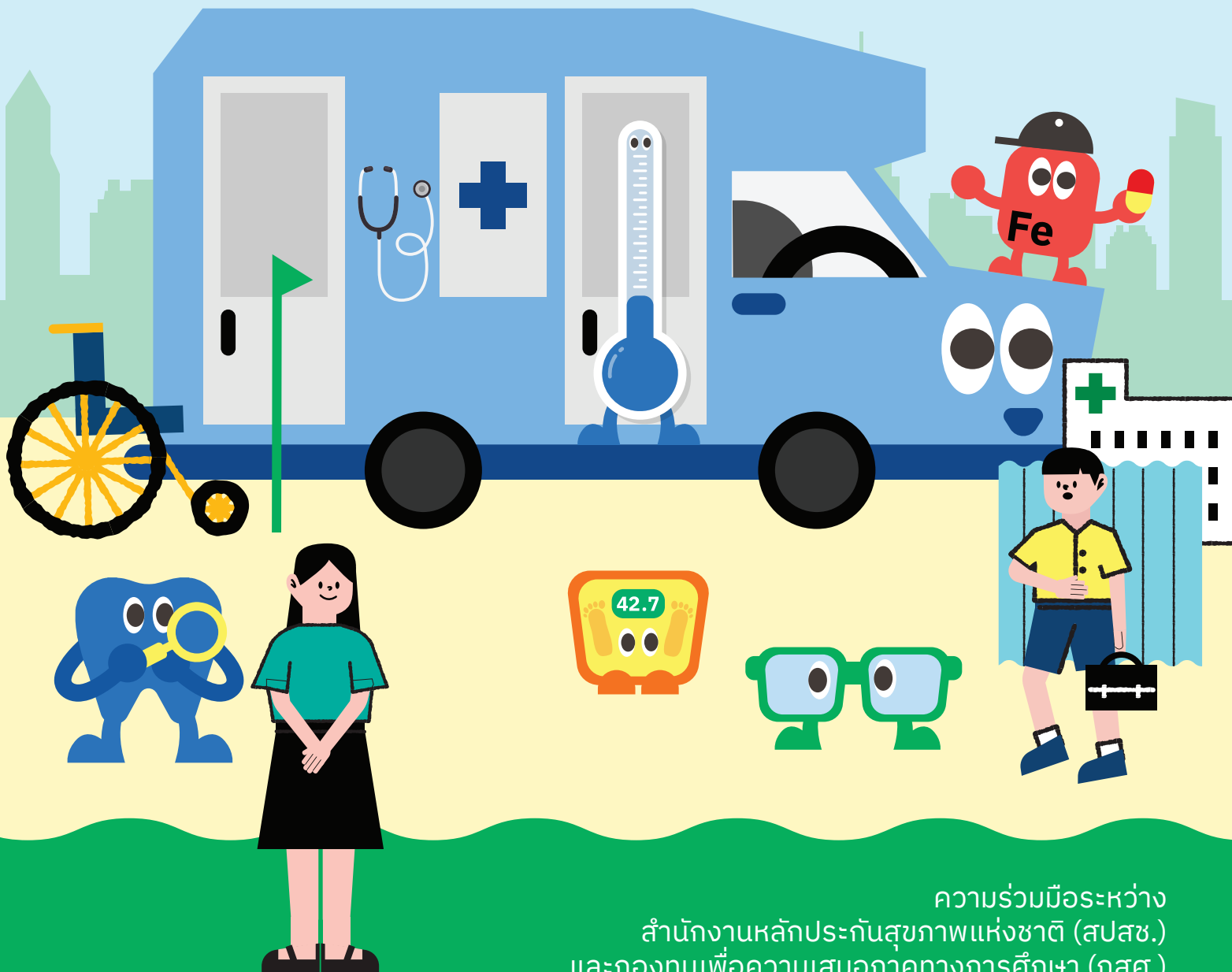

นำบริการสุขภาพไปถึงเด็ก เพื่อเปิดทางให้การเรียนรู้ไปต่อ

กสศ. ร่วมกับ สปสช.
เชื่อมข้อมูล ค้นหา และนำเด็กกลุ่มเปราะบางเข้าสู่บริการสุขภาพที่จำเป็น

เพราะเด็กที่มีสุขภาพดี
ย่อมมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ อยู่ในระบบการศึกษา
และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

ความร่วมมือระหว่าง
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

เด็กกลุ่มเปราะบางจำนวนมาก เข้าไม่ถึง บริการสุขภาพ

ประเทศไทยมีเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางจำนวนมาก ซึ่งต้องเผชิญ
ทั้งข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ ครอบครัว สุขภาพ และการเข้าถึงบริการพื้นฐาน

นักเรียนยากจนพิเศษ

1,392,323 คน

อยู่ในกลุ่มครัวเรือนเปราะบางที่สุด

15% ล่างสุดของประเทศ

มีรายได้เฉลี่ยเพียง **1,236** บาทต่อคนต่อเดือน

หรือประมาณ **41.20** บาทต่อวัน

ในจำนวนนี้ **37.68%**

ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาแต่ต้องอยู่กับญาติ

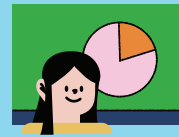
ผู้อุปการะ หรืออยู่ตามลำพัง ซึ่งอาจส่งผล

ต่อการดูแลสุขภาพ การติดตามการเรียน

และคุณภาพชีวิตโดยรวม

เด็กและเยาวชน นอกระบบการศึกษา

603,095 คน

เด็กและเยาวชนอายุ 3-17 ปี

ที่ไม่ปรากฏชื่อในระบบการศึกษา

ตามฐานข้อมูล

Thailand Zero Dropout

ปี 2568

เมื่อเชื่อมโยงข้อมูลเด็กกับข้อมูลบริการสุขภาพ พบช่องว่างที่ยังต้องเร่งปิด

กสศ. บูรณาการข้อมูลร่วมกับ สปสช. โดยเชื่อมโยงข้อมูลนักเรียนยากจนพิเศษ และเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา
กับข้อมูลการรับบริการสุขภาพในปีงบประมาณ 2568 พบว่า

จำนวนครั้งของการรับบริการสุขภาพพื้นฐานบางรายการยังมีจำกัด เมื่อเทียบกับขนาดของกลุ่มเด็กที่ต้องได้รับการดูแล

บริการฉีดวัคซีนพื้นฐาน (EPI)

นักเรียนยากจนพิเศษ

46,171 ครั้ง

เด็กและเยาวชนนอกระบบ

6,441 ครั้ง

บริการยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก

นักเรียนยากจนพิเศษ

23,650 ครั้ง

เด็กและเยาวชนนอกระบบ

9,255 ครั้ง

การคัดกรองโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

นักเรียนยากจนพิเศษ

3,463 ครั้ง

เด็กและเยาวชนนอกระบบ

15,845 ครั้ง

บริการแว่นตาสำหรับเด็ก ที่มีสายตาผิดปกติ

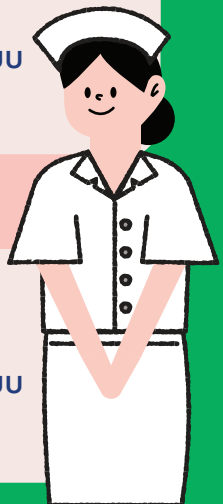

นักเรียนยากจนพิเศษ

11,301 ครั้ง

เด็กและเยาวชนนอกระบบ

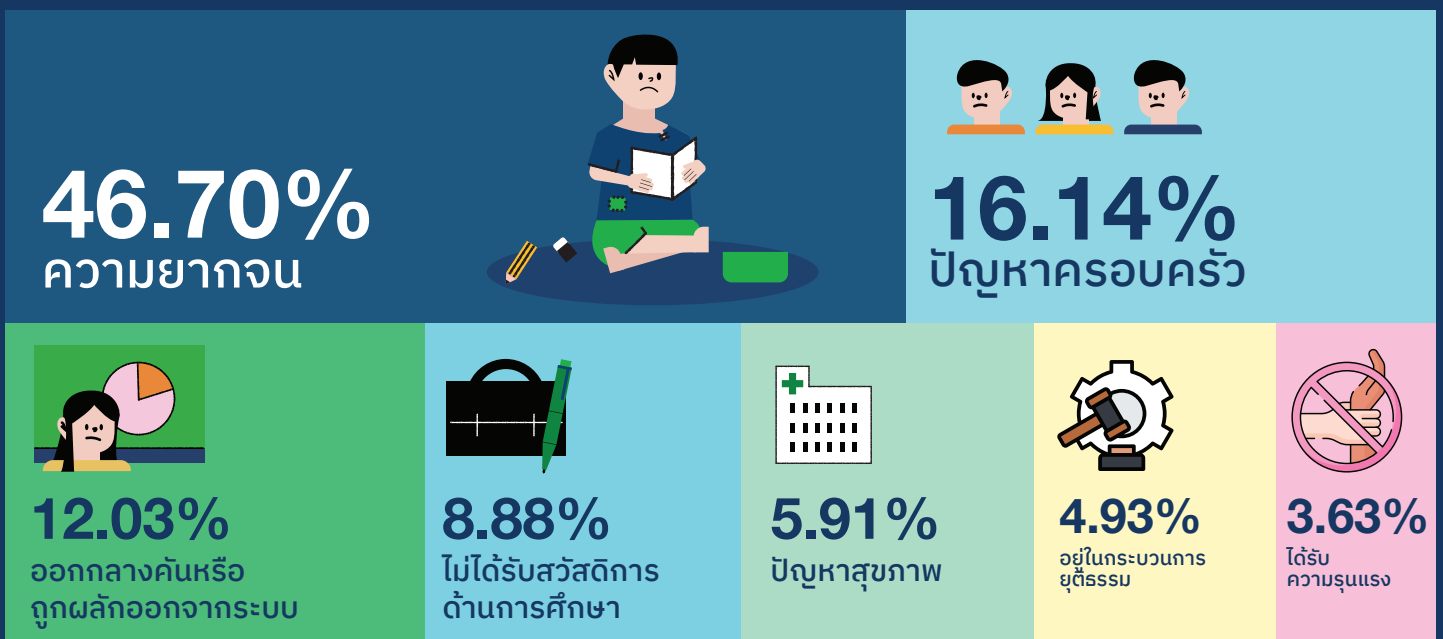
149 ครั้ง

สุขภาพที่ไม่ได้รับการดูแล อาจทำให้การเรียนรู้สะดุดโดยที่เราไม่ทันมองเห็น
เด็กที่มองกระดานไม่ชัด มีภาวะโลหิตาง ขาดวัคซีน มีปัญหาสุขภาพกาย สุขภาพใจ
หรือพัฒนาการ อาจขาดเรียน เรียนไม่ทัน หรือค่อย ๆ ถอยห่างออกจากระบบการศึกษา
เด็กบางคนไม่ได้ขาดความสามารถแต่กำลังเผชิญข้อจำกัดที่ทำให้ไปต่อได้ยาก

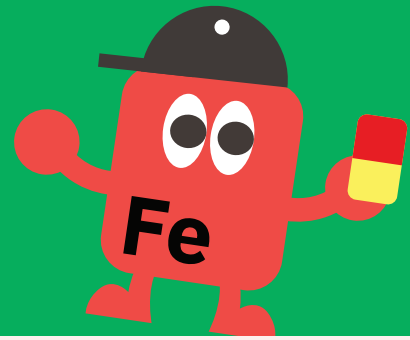

การหลุดจากระบบการศึกษา ไม่ได้เกิดจากปัญหาเพียงด้านเดียว
จากการสำรวจเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
35,003 คน พบ 7 สัญญาณเสี่ยงสำคัญ

การหลุดจากระบบการศึกษา คือผลรวมของปัญหาชีวิต
ที่ต้องได้รับการดูแลอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง

เด็กมีสิทธิ แต่สิทธิอาจยังเดินทาง ไปไม่ถึงเด็ก

สิทธิและบริการสุขภาพ

การตรวจ
สุขภาพพื้นฐาน

การรับ
วัคซีน

การคัดกรอง
ภาวะโลหิตจาง

การตรวจสายตา
และรับแว่นตา

การดูแล
สุขภาพกาย
และสุขภาพใจ

การส่งต่อ
เพื่อรับการรักษา

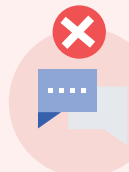
ประเทศไทยมีระบบหลักประกันสุขภาพและ
บริการสุขภาพพื้นฐาน
รองรับเด็กไทยทุกคน แต่ในชีวิตจริง
เด็กกลุ่มเปราะบาง
บางส่วนยังเข้าไม่ถึงบริการที่จำเป็น

ไม่รู้ว่าตนเอง
มีสิทธิอะไร

ไม่รู้ว่า
จะเริ่มเข้ารับ
บริการอย่างไร

ไม่มีผู้ประสาน
หรือผู้ดูแลช่วยพา
เข้าสู่ระบบ

อาศัยอยู่
ในพื้นที่ห่างไกล

ค่าเดินทาง
และค่าใช้จ่ายแฝง
เป็นภาระ

ครอบครัวมีข้อจำกัด
หรือไม่มีผู้ดูแล
อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลเด็ก
และข้อมูลบริการ
ยังไม่เชื่อมถึงกัน

โจทย์สำคัญจึงไม่ใช่เพียง
ทำให้เด็ก “มีสิทธิ”
แต่ต้องทำให้

“สิทธิและบริการเดินทางไปถึงเด็ก”

กสศ. x สปสช.

เปลี่ยนระบบจาก “รอให้เด็กมาหา” เป็น “นำบริการสุขภาพไปหาเด็ก”

กสศ. ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยบริการสุขภาพ แต่ใช้ฐานข้อมูลรายบุคคล เพื่อค้นหาและชี้เป้าเด็กที่มีความเปราะบาง พร้อมเชื่อมต่อกับ สปสช. หน่วยบริการสุขภาพ ท้องถิ่น โรงเรียน และกลไกในพื้นที่เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

เมื่อข้อมูลทำให้เรารู้ว่า
“เด็กอยู่ที่ไหน
และกำลังเผชิญปัญหาอะไร”
ระบบบริการจึงสามารถ
เข้าไปช่วยเหลือ
ได้ตรงจุดมากขึ้น

รูปแบบความร่วมมือ 3 ขั้นตอน

STEP 1

FIND ค้นหาเด็กที่ต้อง ได้รับการดูแล

บทบาท กสศ.

ใช้ฐานข้อมูลรายบุคคลเพื่อค้นหา และชี้เป้ากลุ่มเด็กเปราะบาง ครอบคลุม

- นักเรียนยากจนพิเศษ
- เด็กและเยาวชนนอกกระบวนการศึกษา
- เด็กที่มีข้อจำกัดด้านสุขภาพ
- ครอบครัว และการเข้าถึงบริการ

เชื่อมโยงข้อมูลรายพื้นที่ครอบคลุมกว่า 7,000 ตำบล เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มองเห็นว่า

- เด็กอยู่ที่ไหน
- กำลังเผชิญปัญหาอะไร
- และต้องการความช่วยเหลือด้านใด

STEP 2

CONNECT เชื่อมเด็กเข้าสู่สิทธิ และบริการสุขภาพ

บทบาท กสศ. และ สปสช.

- เชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคล อย่างเหมาะสมและปลอดภัย
- ตรวจสอบสิทธิด้านสุขภาพ
- วิเคราะห์บริการที่เด็กควรได้รับ
- ประสานหน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่
- ส่งต่อเด็กและครอบครัว เข้าสู่บริการที่เหมาะสม

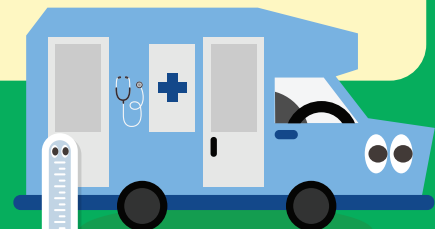
จาก
“เด็กที่ระบบยังไม่เห็น”
สู่
“เด็กที่มีผู้รับผิดชอบ
และได้รับการดูแล”

STEP 3

CARE ดูแลต่อเนื่องใกล้บ้าน

บทบาท สปสช.
เครือข่ายสุขภาพ ท้องถิ่น
โรงเรียน และกลไกในพื้นที่

- จัดบริการตรวจสุขภาพขั้นพื้นฐาน
- คัดกรองความเสี่ยงด้านสุขภาพกาย และสุขภาพใจ
- ส่งต่อเพื่อรับการรักษาเมื่อพบ ความผิดปกติ
- ติดตามการดูแลอย่างต่อเนื่อง
- ลดอุปสรรคด้านระยะทางและค่าใช้จ่าย
- เตรียมความพร้อมให้เด็ก กลับเข้าสู่การเรียนรู้อย่างรวดเร็ว

สำหรับพื้นที่ที่พบเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางจำนวนมาก เครือข่ายชุมชน ท้องถิ่น โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถร่วมประสานหน่วยบริการสุขภาพ เพื่อออกแบบการดูแลเชิงรุก ให้เหมาะสมกับบริบทของเด็กในแต่ละพื้นที่

กรณีมีเด็กและเยาวชนที่ต้องการรับบริการรวมกันตั้งแต่ 80 คนขึ้นไป สามารถประสานการจัดบริการ ผ่าน Healthcare Mobile Unit ของ สปสช. ตามเงื่อนไขและแนวทางที่กำหนด เพื่อนำบริการ ตรวจสุขภาพและคัดกรองพื้นฐานเข้าไปดูแลเด็กถึงพื้นที่

เป้าหมายของความร่วมมือ One Child, One Care Journey เจอเด็ก 1 คน ดูแลให้ครบทุกมิติ

พบเด็ก
จากฐานข้อมูล

เข้าใจปัญหา
และความต้องการ

พร้อมกลับเข้าสู่
การเรียนรู้

ตรวจสอบสิทธิ

ติดตาม
ต่อเนื่อง

เชื่อมเข้าสู่
บริการสุขภาพ

ได้รับการดูแล
ใกล้บ้าน

ลดระยะทาง
ลดค่าใช้จ่าย
ลดข้อจำกัด
และทำให้สิทธิสุขภาพ
เดินทางไปถึงเด็ก

เช็กสิทธิ
และรายการตรวจสุขภาพฟรี
ที่หน่วยบริการใกล้บ้าน
นำบริการสุขภาพ
เข้าไปใกล้เด็กมากขึ้น

เพราะการดูแลสุขภาพไม่ใช่งานที่แยกออกจากการศึกษา แต่เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความพร้อม ให้เด็กอยู่ในระบบการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง กลับเข้าสู่การเรียนรู้อย่างรวดเร็วเมื่อหลุดออกจากระบบ พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีในระยะยาว

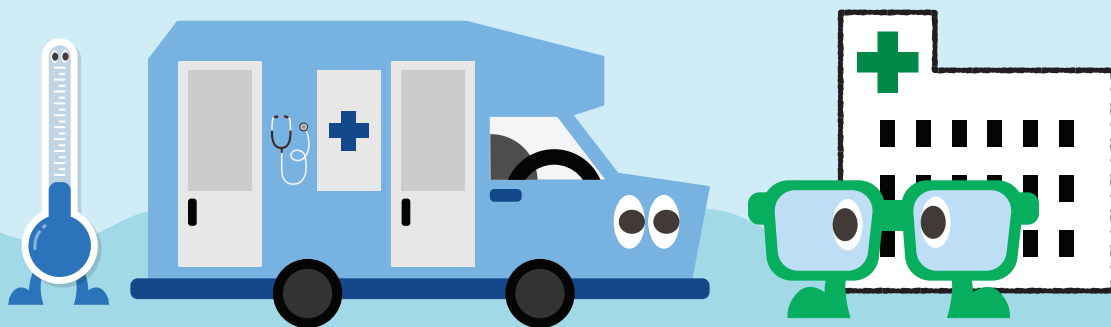
สุขภาพดี คือจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้

สิทธิสุขภาพไม่ควรหยุดอยู่เพียงชื่อของเด็ก
ในฐานะข้อมูลแต่ต้องเปลี่ยนเป็นบริการ
และการดูแลที่เด็กเข้าถึงได้จริง

กสศ. และ สปสช. จึงร่วมกันเชื่อมข้อมูล เชื่อมสิทธิ เชื่อมหน่วยบริการ
และเชื่อมกลไกในพื้นที่ เพื่อนำโอกาสทางการศึกษาและบริการสุขภาพ
ไปถึงเด็กยากจนพิเศษและเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา

เพราะเมื่อเด็กได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม สุขภาพจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้
และข้อจำกัดของชีวิตจะไม่ฉกฉวยเด็กออกจากกระบวนการศึกษา

สอบถามข้อมูลสิทธิสุขภาพ
สายด่วน สปสช. 1330
ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง

เช็กสิทธิและรายการ
ตรวจสุขภาพฟรีกับ สปสช.

ติดตามความร่วมมือ
และข้อมูลข่าวสารจาก กสศ.

ติดตามและติดต่อ กสศ.

🌐 www.eef.or.th

📍 กสศ. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

📍 EEF Thailand

✉ EEFthailand

☎ โทรศัพท์: 02-079-5475

วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-17.30 น.

ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์และวันหยุดทำการ

อีเมลติดต่อและประสานงาน: contact@eef.or.th

อีเมลรับ-ส่งเอกสาร: saraban@eef.or.th

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
อาคารเอส. พี. อาคารเอ ชั้น 13